

Petrus Andreas (Piet) Huitema

3 december 1907, Amsterdam
† 1 december 1944, Neuengamme

Toch nog opgepakt

Het is eind augustus 1944 en het einde van de oorlog begint in zicht te komen. Dat wil niet zeggen dat de jacht op arbeiders en onderduikers minder wordt, integendeel, die is in die tijd juist heel fel. Daarom wordt Piet Huitema, vroeger bakkersknecht en nu bij de PTT, 's nachts op de Dijk in Broek op Langedijk van zijn bed gelicht en op transport gesteld naar Duitsland. Iemand heeft nog geprobeerd hem te waarschuwen, maar trof hem toen niet thuis. Het sterke gerucht is altijd geweest dat hij verraden zou zijn door een NSB'er. Hard bewijs is daarvoor nooit geleverd.

De familie weet niet hoe hij het maakt in Duitsland maar hoopt er het beste van. Het zou een groot verschil uitmaken of hij voor de arbeidsinzet zou worden gebruikt of dat hij in een concentratiekamp zou zitten. Gelukkig verliest Duitsland op alle fronten en na de oorlog in mei 1945 wordt er hoopvol uitgekeken naar Piets terugkeer. Maar die komt niet en sterker nog, er is geen enkel bericht dat uitsluitsel geeft over hoe het hem is vergaan. Maanden gaan voorbij, Langedijk heeft zijn driedaagse bevrijdingsfeesten van eind augustus 1945 al achter de rug, maar nog steeds geen bericht van of over Piet.

Overlijdensbericht

Enkele weken na de bevrijdingsfeesten ontvangt het gemeentebestuur in september dan toch het rampbericht van het “Militair Gezag, bureau repatriering”. Piet blijkt al op 1 december 1944 in Hamburg – Neuengamme overleden te zijn en de oorzaak zou sepsis (bloedvergiftiging) zijn geweest.

MILITAIR GEZAG
BUREAU REPATRIERING
AFDEELING CENTRALE REGISTRATIE

MODEL A

's-GRAVENHAGE, 10 Sept. 1945
- 1.755.27

Onderwerp: Kennisgeving overlijden.

Volgens bij mijn dienst binnengekomen gegevens is in Duitschland te Hamburg - Neuengamme

overleden: Petrus Huitema, geb. 3-12-07 te Amsterdam

Woonpl. Broek op Langedijk

Bijzonderheden van zijn overlijden: 1-12-44 aan Sepsis

Overlijdensbericht van Militair Gezag

Ten tijde van dit bericht zegt de naam Neuengamme de mensen weinig. In de loop der jaren is echter bekend geworden dat dit één van de meest extreme concentratiekampen is geweest met meer dan tachtig buitenkampen. Dit centrale kamp van Noord-Duitsland, iets oostelijk van Hamburg, wordt in de loop van de oorlog gebruikt om gevangenen naar te deporteren. Nederlandse gevangenen worden daar vooral vanaf 1944 naartoe gebracht en dat klopt dus ook in het geval van Piet. De plaats is zo bekend geworden omdat bijna 600 mannen uit Putten naar Neuengamme zijn gebracht. Zij zijn daar terechtgekomen (2-3 oktober 1944), vanwege een vergeldingsmaatregel van de Duitse bezetter, volgend op een aanslag door verzetsmensen bij Putten op een auto met Duitse militairen. Van de bijna 600 mannen keerden er 48 levend terug, waarvan er kort na terugkeer nog vijf overleden zijn..

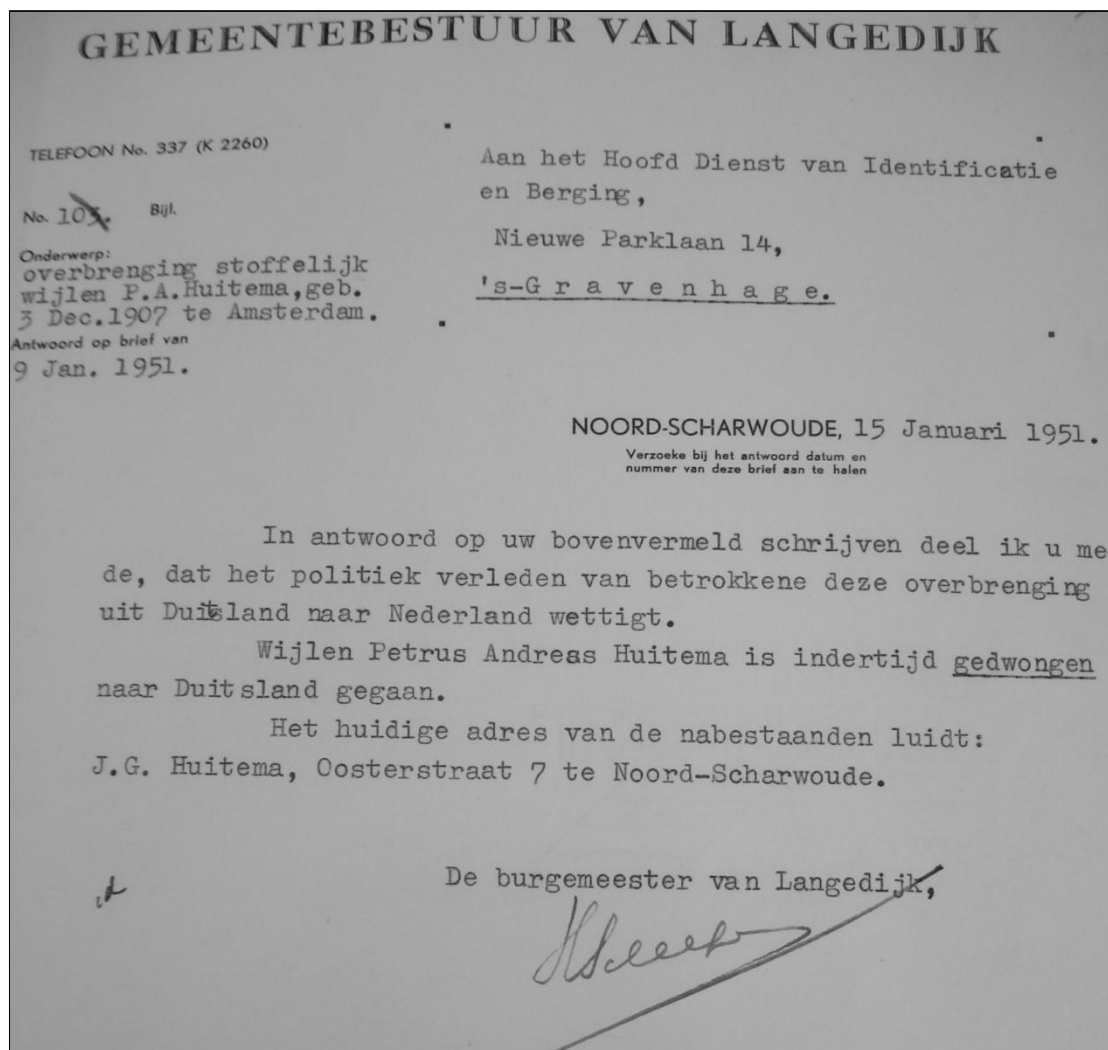
Dat Neuengamme een hel is geweest bewijst de snelle aftakeling van Piet, die gaat immers gezond heen en drie maanden later is hij dood. Keihard werken (veel graafwerk), slecht eten en mishandeling slopen hem. Misschien heeft Piet nog samengewerkt met de mannen uit Putten. Die kans is des te groter, omdat hij gestorven is in het buitenkamp Husum-Schwesing, richting de Deense grens. Daar zijn de meeste Puttenaren ook heengebracht. Daar bouwen ze verdedigingswerken tegen eventuele landingen van de Geallieerden, zoals het verbreden en uitdiepen van sloten om tanks tegen te houden, de zogenaamde “tankvallen”. Hoe gruwelijk de omstandigheden geweest moeten zijn, blijkt uit het tweede bericht in september 1945 dat het “Nederlandsche Rode Kruis” verstuurt. Daarin staat dat Piet:

“overleden is op 1-12-1944 te Husum (vermoord) en begraven aldaar bij de Deense grens”.

Volgens het officiële bericht niet gewoon overleden, maar vermoord.

Naar ereveld in Loenen

Jaren later, in januari 1951, krijgt burgemeester Schelhaas een brief van de "Dienst Identificatie en Berging". Daarin staat dat de stoffelijke resten van Piet op 's Rijks kosten naar Nederland mogen worden overgebracht, maar dat het de wens is van de regering dat het alleen geldt voor hen die niet vrijwillig naar Duitsland zijn gegaan. Of de burgemeester wil berichten dat het politieke verleden van de betrokkene deze overbrenging wettigt. Met een gerust hart kan de burgemeester antwoorden:

Brief burgemeester Schelhaas dat Piet in Nederland mag worden herbegraven

Piet Huitema is vervolgens overgebracht naar het ereveld in Loenen.